

Nr 159.

Av herr **Tjällgren**, om utsträckt tillämpning av lagen om arrende av viss jord å landet i Norrland och vissa delar av Svealand.

Enligt lag den 27 juni 1927 angående uppsikt å vissa jordbruk skall å brukningsdel, som faller under lagen den 25 juni 1909 om arrende av viss jord å landet i Norrland och vissa delar av Svealand, uppsikt hållas däröver att brukningsdelen ej vanhåvdas, vare sig därigenom att jordbruket så van-skötes, att dess vidmakthållande äventyras, eller därigenom att nödiga byggnader bortföras eller lämnas utan underhåll.

Arrendelagens tillämpning inskränkes bl. a. därav att endast de fall, där arrendet omfattar högst 25 hektar odlad jord och minst 4 hektar inrösningsjord, falla under densamma, och samma inskränkning gäller således för uppsiktslagen.

Genom bestämmelsen att jordbruket skall omfatta minst 4 hektar inrösningsjord undantages i Norrlands skogsbygder smärre arrendejordbruk i betydande utsträckning från uppsiktslagen, ehuru dessa jordbruk kunna vara av sådan art, att de enligt syftet med lagen borde falla under densamma. På ett norrländskt jordbruk med fyra hektar jord utan extra tillgång till foder torde allra högst kunna födas en häst och tre kor. Ett annat jordbruk med endast två eller tre hektar jord men med tillgång till utslätter, myrar och mossmarker, tillhörande fastigheten, kan kanske föda betydligt flera djur och borde därför ha större eller åtminstone lika stort behov av drägliga åbyggnader.

Mot arrendelagens bestämning av minimiarealer gjordes i samband med lagens tillkomst åtskilliga anmärkningar. I en utredning påvisades t. ex. som en oegentlighet, att arrende av fastighet, vilken består till en ringa del av åker och äng, exempelvis sammanlagt ett hektar, och till större delen, exempelvis tre hektar, av odlingsbar skogs- och betesmark, komme att inbegripas under lagen, medan en annan fastighet, som innehåller tre hektar åker men ingen odlingsbar utmark, vid utarrendering komme att falla utanför lagen. Utredningen hade visat, att ej mindre än 40 procent av arrendena i Norrland och Dalarna innehålla mindre än fyra hektar inrösningsjord och således falla utom lagens tillämpningsområde.

Jordkommissionen föreslog i sitt principutlåtande den 28 febr. 1923 angående en social arrendelagstiftning, att denna lagstiftning skulle tillämpas, om ett arrende omfattade odlad jord till större areal än tjugofem hektar eller om däri ej inginge inrösningsjord till en vidd av minst fyra hektar eller ock odlad jord till en vidd av minst två hektar.

Detta förslag av jordkommissionen torde bättre motsvara förhållandena än lagens nuvarande bestämmelse. Vid en dylik gränsdragning skulle flertalet jordbruksenheter tagas med men däremot icke bostadslägenheter med större eller mindre tomtområden utan egentligt jordbruk.

I anslutning härtill hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag om sådan ändring av lagen den 25 juni 1909 om arrende av viss jord å landet i Norrland och vissa delar av Svealand, att denna lag och därmed även lagen om uppsikt å vissa jordbruk må gälla för brukningsdel, som omfattar högst 25 hektar odlad jord och minst fyra hektar inrösningsjord eller ock odlad jord till en vidd av minst två hektar.

Stockholm den 21 januari 1936.

L. Tjällgren.
